

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ СОЦІАЛЬНИХ СЕРВІСІВ ВЕБ 2.0 В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЖУРНАЛІСТІВ

Сергій ТКАЧЕНКО

У статті розглядаються напрямки перспективного використання дидактичних можливостей соціальних сервісів мережі Internet нового покоління Веб 2.0 в процесі професійної підготовки майбутніх журналістів; даються методичні рекомендації щодо застосування даних ресурсів у навчальному процесі.

This article is about the perspective use of didactic opportunities of social services Web 2.0 in professional training of the future journalists; the basic attention is given methodological recommendations how to use these resources in the educational process.

У зв'язку зі стрімким і радикальним розвитком інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) та широкомасштабною їх інтеграцією в усі сфери життя людини сьогодні ми є свідками парадигмального зсуву у площині розуміння значення ІКТ для людства. Комп'ютерні, комунікаційні та мобільні технології поступово стають звичним і в той же час надійним (а інколи й незамінним) помічником для людини в її повсякденному житті, функціонують як засіб та спосіб самореалізації як в професійному, так і в особистісному плані. Адже, цифровий матеріал (координати точки знаходження довільного об'єкта, цифрова фотографія, аудіо чи відеозапис тощо) сьогодні може бути записаний кожним без виключення за допомогою простих та відносно недорогих мобільних засобів [3, с. 3].

Мобільний телефон, цифрова відеокамера чи ноутбук сьогодні – це вже не екзотика, а реальна необхідність для людини, яка хоче бути конкурентноспроможною в сучасному світі. Високий рівень комп'ютерної грамотності – це норма сьогодення, яка перестане залежати від рівня та напрямку освіти, яку здобула людина. Остання обставина вимагає від нас кардинального перегляду концепту бачення ІКТ в першу чергу системою освіти, яка покликана готувати кваліфікованих фахівців. Новітні технології (комп'ютерні, мереживні, мобільні) мають активно та оптимально застосовуватися на всіх етапах навчального процесу та рівнях освітньої підготовки з метою системної адаптації людини до ефективного та креативного використання ІКТ для досягнення поставлених цілей в реальному житті.

Вкрай актуальними є питання інформаційної освіти спеціалістів, для яких опрацювання та перетворення значних масивів інформації є генеральним ядром професійної діяльності. Хочемо звернути особливу увагу на журналістський сегмент професійної підготовки фахівців, оскільки журналіст – це висококваліфікований спеціаліст, який працює з інформацією в найрізноманітніших її видах – текст, табличні дані, діаграми, графіка, фото- та відеоматеріали – й володіє практичними навичками отримання (матеріалізації) інформації та подальшої трансформації у вигляді, оптимальному для наступного використання. Цей факт вимагає від людини обізнаності в досить широкому спектрі інформативної компетентності, зокрема й з практикуму володіння послугами всесвітньої інформаційної мережі Internet та її спеціалізованих ресурсів (WWW, електронна пошта тощо).

Нижче ми зупинимося на огляді деяких нових соціальних сервісів Internet, адже «інтернет несе в собі величезний потенціал освітніх послуг» [1; с.164]. Ці соціальні сервіси останнім часом отримали узагальнюючу назву Веб 2.0. Вони мають досить широкий діапазон можливостей застосування в педагогічній площині, тому розглянемо їхні характеристики з точки зору дидактичних можливостей реалізації та інтерпретації в педагогічній моделі підготовки майбутніх журналістів.

Соціальні сервіси Веб 2.0 – це спеціалізовані internet-ресурси, які характеризуються наступними особливостями:

– вони мають соціальний характер, орієнтовані на масове вільне використання з метою збереження, форматування та публікування власного контенту в мережі для подальшого відкритого або обмеженого (за бажанням користувача) користування;

– ідеологія internet-сервісів другого покоління змінила звичний розподіл творців та користувачів змісту ресурсів: на базі Веб 2.0 грань між ними майже зникає – тепер споживач інформації може бути одночасно й учасником творення нового контенту [4];

– сервіси Веб 2.0 – це мереживне програмне забезпечення, яке дозволяє здійснювати групову взаємодію в процесі творення контенту, створювати віртуальні співтовариства [2, с.9].

Перша категорія – **сервіси загального зберігання медіафайлів**. До них відносяться *підкатегорія зберігання фото, графіки, схем* (Флікр (рис. 1), Панорамію, Фламбер), *підкатегорія зберігання презентацій* (Скетч, Spresent, Zoho), *підкатегорія зберігання відео* (YouTube (рис. 2), Соціальна сага, Відеоблог), *підкатегорія зберігання документів (книг)* (Скрипт) та *аудіозаписів* (Підкасти, Інтернет радіо).

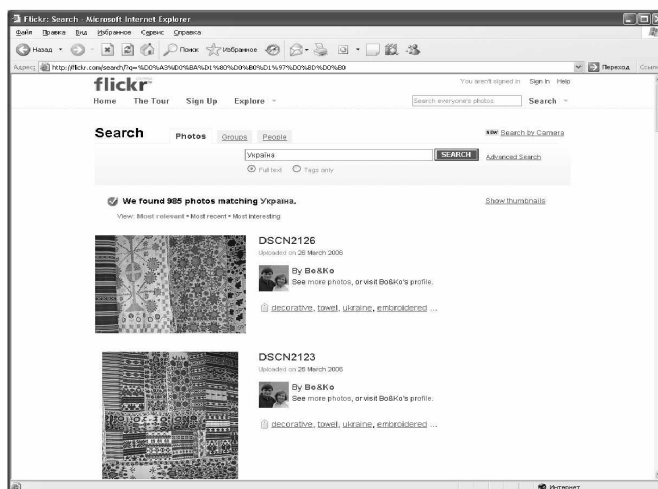
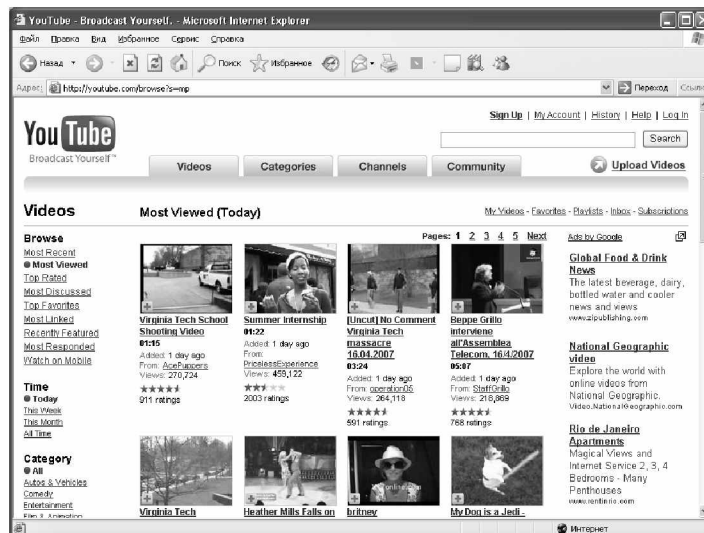
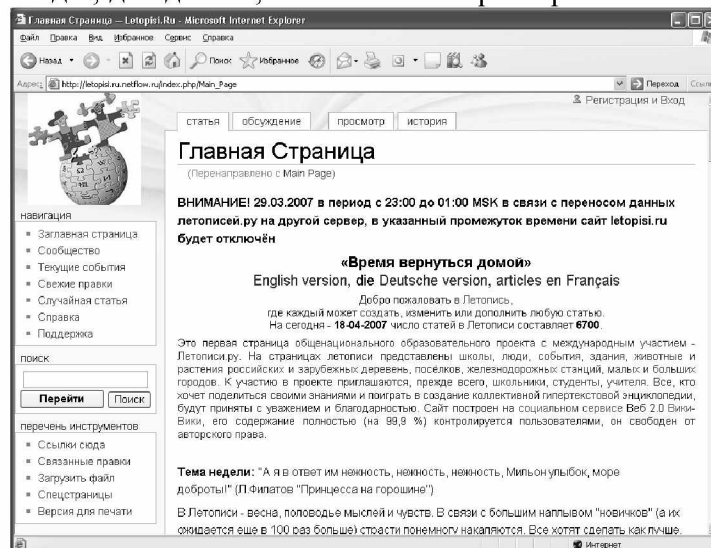

Рис. 1. Соціальний сервіс <http://flickr.com>.

Усіх їх об'єднують наступні позитивні практичні якості: вони призначені для вільного зберігання користувачем різних видів інформації; передбачені зручні способи її класифікації та систематизації, а також вільного доступу до медіафайлів інших користувачів, що відкриває широкі можливості для цілеспрямованого та ефективного пошуку навчальних матеріалів як студентами, так і викладачами; засобами даних сервісів відкриваються широкі перспективи організації спільної навчальної діяльності, на базі якої можна легко реалізовувати групові та проектні технології навчання студентів, що в свою чергу розвиває такі вкрай необхідні для майбутніх журналістів особистісні якості: комунікабельність, креативність, толерантність та вміння працювати в команді над спільним медіапродуктом.

Рис. 2. Соціальний сервіс <http://youtube.com>.

Наступна категорія – **сервіси створення та редагування спільних групових документів**. Це, в першу чергу, Блоги та технологія Вікі-Вікі (рис. 3). Основним функціональним призначенням даних сервісів є: надання користувачеві можливості створення заміток та подальшого їх вільного зберігання на віддаленому сервері у вигляді поміток віртуального щоденника та анотування іншими користувачами (Блоги); та спільне створення інформаційним співтовариством мереживних інтегрованих документів з можливістю вільного редагування будь-якими користувачем сервісу будь-якого субдокументу (Вікі-Вікі). В педагогічній практиці дана категорія сервісів може активно використовуватися як платформа для віртуальної підтримки студентських конференцій, круглих столів, для медіа підтримки веб-проектів. Також ці сервіси можна використовувати для технічної internet-підтримки спільної (групової) реалізації електронних енциклопедій, довідників, комплексів творчих робіт.

Рис. 3. Соціальний сервіс формату Медіа-Вікі <http://letopisi.ru.netflow.ru/>.

Соціальні пошукові системи (Google, Ролліо, Свікі) дають можливість здійснювати різнорівневий пошук медіаконтенту. Крім того в деяких із них передбачена можливість інтеграції пошукового механізму в користувацькі інтерфейси. Дані сервіси є надійними засобами пошуку необхідної інформації (до прикладу,

навчальних матеріалів) у величезному гіперпросторі мережі Internet. Можуть однаковою мірою використовуватися як викладачем, так і студентом.

Сервіси спільного зберігання закладок (Делішес, Румарк) призначені для групової систематизації спеціальних тегів-закладок – посилань на цікаві та важливі ресурси мережі. В педагогічній площині варто використовувати як електронний тематичний каталог, яким можна користуватися з будь-якої точки доступу до мережі, що значно підвищує мобільність даного способу каталогізування.

Вищезазначені аспекти відкривають багатообіцяючі перспективи використання сервісів Веб 2.0 в педагогічній діяльності загалом та в системі підготовки журналістів зокрема. Основними перевагами застосування даних технологій є вільність доступу до них, відкритий та демократичний характер співпраці з іншими користувачами даних ресурсів, широкий арсенал програмно-технічних можливостей для роботи з найрізноманітнішими видами медіаконтенту. За умов оптимальної організації начального процесу з використанням соціальних сервісів Веб 2.0 перед майбутніми журналістами відкривається можливість реалізувати себе в площині практичної масмедійної діяльності (створення електронних видань, участь у форумах, конференціях, online-дискусіях). Крім того, застосування даних сервісів в навчальному процесі дозволяє трансформувати традиційну педагогічну систему (і не тільки з підготовки журналістів) й адаптувати її до вимог сьогодення.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования: Учеб. пособие для студ. пед. вузов и системы повыш. квалиф. пед. кадров/ Е.С. Полат, М.Ю. Бухаркина, М.В. Моисеева, А.Е. Петров; Под ред. Е.С. Полат. – М.: Издательский центр «Академия», 2003. – 273 с.
2. Патаракин Е.Д. Социальные сервисы Веб 2.0 в помощь учителю. – М.: Интуит.ру, 2006. – 64 с.
3. Патаракин Е.Д., Быховский Я.С., Ястребцева Е.Н. Геокешинг, Геотаггинг, Фликр, Вики-Вики, Веб-блоги и Живой журнал в образовании: Новое поколение учебных проектов городских улиц и сетевых сообществ. – М.: Институт развития образовательных технологий, 2005. – 36 с.
4. http://profi.net.ua/news/modules.php?name=News&file=view&news_id=486

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Ткаченко Сергій Володимирович – викладач кафедри української літератури та журналістики Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: використання інформаційно-комунікаційних технологій в процесі підготовки журналістів.